

VuilnisOproer Vergadering op 28-11-2024

Voorzitter: Jan

locatie: de Stadsboerderij Osdorp, Botteskerksingel 30b 1069 XT Amsterdam

17:30 afvalprikken rondom de Stadsboerderij

18:15 Eten 19:00 tot 21:00 Vergadering van het VuilnisOproer

19:45 onderdeel met Arjan Kok van de Rekenkamer (deze wordt gestreamd naar Amsterdam-West)

1. Opening met kort rondje voorstellen, nieuwtjes, agendavaststelling, [notulen](#)

Jan opent de vergadering met de mededeling dat er een strak programma wordt aangehouden vandaag. Dat is nodig vanwege de presentatie van Arjan Kok van de Rekenkamer en de verbinding met Amsterdam West, waar de uitreiking van De Schoonste Straat plaatsvindt. Eerst volgt er een rondje waarbij iedereen zijn/haar naam noemt en wat ieder het meest boeit binnen het VuilnisOproer.

Koos: Wat mij boeit aan het VO is dat het echt een bewonersorganisatie is, van onderop af is opgebouwd en nog steeds in ontwikkeling is. We zijn echt een organisatie die de mouwen opstroopt, niet voornamelijk aan het klagen is en de verantwoordelijkheid bij de gemeente legt maar ook echt de verbinding opzoekt. Mooi om mee te maken.

Suzan PM: Ik ben nieuw en ben net gepensioneerd. Ik kijk veel naar vogels en dan valt het me altijd op hoeveel afval er ligt en dat ergert me. Een bioscoopreclame van het VO heeft me hierheen geleid, aansluiten bij het VO leek me een mooie manier om iets met m'n ergernissen te doen.

Wanda: Wat mij boeit aan het VO is dat ik me soms ook gefrustreerd, boos, geïrriteerd raak over alle problemen die er zijn en als ik dan bij VO ben, dan vind ik het fijn om te weten dat ik niet alleen ben. En het is prachtig dat wij met z'n allen out of the box over oplossingen na kunnen denken.

Zinzi: Ik ben een collega van Nazmi en Germaine en werk ook aan Schoon, Heel, Veilig in stadsdeel Nieuw-West. Hoe het VO zo goed mogelijk kan samenwerken met verschillende afdelingen binnen de gemeente en hoe dat samenspel vorm krijgt – dus hoe we vanuit de straat richting beleid en systeem kunnen in plaats van andersom - boeit me het meeste. Interessant hoe VO zich ontwikkelt tot een mooie, florierende organisatie die steeds meer leden krijgt. Heel tof om daar onderdeel van te zijn.

Germaine dP: Ik werk bij stadsdeel Nieuw-West aan het programma Schoon, Heel, Veilig. Het feit dat jullie vanuit de verbinding van wat je op straat ziet en doet, elkaar zo vindt en inmiddels ook met de gemeente samenwerken. Heel uniek.

Micha B: Ik woon in deze buurt, ik zit ook in de kerngroep van bewonerscollectief Osdorp De Punt. Wat me charmeert aan het VO is de daadkracht.

Nico: Ik ben al meer dan twintig jaar vrijwillig zwerfafvalopruimer. Dat deed ik vroeger voornamelijk hardlopend rondom Sloterplas. Gaandeweg ben ik meer gaan netwerken en samenwerken met andere mensen, door het hele land maar ook met een groep die bezig is met het plasticvrij maken van Plein 40-45. Inmiddels ben ik containeradoptant en wekelijks betrokken bij prikacties op 4-5 verschillende plekken. Ben razend enthousiast over het feit dat wij burgers de macht hebben om echt dingen in beweging te zetten.

Roel: Ik ben ook nieuw. Ik woon in de Confuciusbuurt, ben containeradoptant en ben me aan het oriënteren op wat er nu zoal gebeurt met vuilnis in Nieuw-West. Ik heb een grote fascinatie voor upcycling.

Kees: Ik ben Buurtblikvanger, prikker en containeradoptant in de buurt van het Calland Lyceum en de Calland sporthal.

Cygnea: actief op de Montessorischool. Ik heb daar zes jaar geleden het plein vergroend, daarbij heb ik kinderen ingezet om het schoon te houden. Ik ben meer voor de intrinsieke motivatie van kinderen dan voor het houden van wedstrijdjies wie het meeste heeft verzameld.

Wout: Ik ben sinds dertig jaar actief in Osdorp Midden, met allerlei zaken. Mij boeit het meest de verslagen van het VO. Ik lees ze altijd door als ik er niet bij kan zijn. Wat me buiten het VO om het meeste boeit, is de samenleving die eraan vastzit, zoals ik ervaarde rondom familiecentrum De Kikker. Er zijn kansen en ik doe graag mee.

Wilma: Ik kom uit de Confuciusbuurt en ben een individuele vuilnisraper. Wat mij aan het VO boeit is dat het een bewonersinitiatief is dat het heel goed doet.

Josje: Ik woon met mijn man in Geuzenveld en samen houden we onze buurt schoon. Ik doe dat nu een jaar of vijftien. Op een gegeven moment raakte ik toch wel gefrustreerd, want het wordt er eerder viezer dan schoner. Er moet steeds vaker geprikt worden. Daarom hebben we ons bij VO aangesloten, in de hoop dat we daar structureel verandering in kunnen brengen.

Bart: Ik ben de man van Josje, wat ik bijzonder vind aan VO is dat het vanuit een burgerinitiatief een link legt met de gemeente en dat er van daaruit stappen gemaakt kunnen worden. Ik denk dat we allemaal hetzelfde willen voor onze wijk en op deze manier is dat binnen handbereik.

Hennie: Ik kom uit Geuzenveld en de professionaliteit van dit vrijwilligers gebeuren boeit me het meest aan VO.

Nazmi: Ik ben dagelijks bestuurder van Nieuw-West. Ik probeer naar jullie te luisteren, zodat ik het beleid in Nieuw-West beter kan maken.

Marion R: Ik ben lid van de prikgroep de Kuilopruimers in sportpark de Eendracht in Geuzenveld. Wat mij het meest boeit is dat VO probeert structurele oplossingen te vinden en in contact met de gemeente is.

Jacqueline: Ik woon in Osdorp. Overal waar ik heb gewoond ben ik bezig geweest met afval opruimen, prikken en zakken afsluiten, naast werk en mantelzorg. Ik vind het VO een fijne plek om mensen te ontmoeten die hetzelfde doen, dat boeit me het meeste aan deze vereniging.

Wichert: Ik ben coördinator voor beheervrijwilligers op de Oeverlanden. Daar ligt veel vuilnis en daar kwam ik VO tegen en toen ben ik BBV-er geworden. Ik combineer dat met wat ik daar al deed.

Jorine: Ik ben lid vanaf het begin van VO. Ik vind het leuk om effectieve oplossingen te zoeken voor het afval in onze wijk. Fijn om dat met elkaar te doen.

2. Belangrijke data:
- 4/12 Buurtbudgetplannen vEP
 - 7/12: WinterEvent
 - 22/1: PvdD en Sylvain (maaieren)

Jan: We gaan verder met de belangrijke data de komende tijd. Aanstaaende woensdag 4 december worden de buurtbudget'prijzen' verdeeld. Op 7 december vindt ons WinterEvent plaats, er zijn nog een paar plekken over. Kleding- en schoenmaat moet daarbij worden doorgegeven, anders kom je er niet in want het event is bij de vuilverwerking. De volgende vergadering vindt 22 januari 2025 plaats, dan zal er een vertegenwoordiging zijn van de Partij voor de Dieren en van het CDA, die eigenlijk vandaag aanwezig zou zijn. Ook aanwezig is dan Sylvain Scheers, die zal vanuit de gemeente kant uitweiden over hoe het maaieren in zijn werk gaat. Hij is degene met wie ik contact heb als er klachten zijn over het maaieren in NW. Ik hoop hem ertoe te bewegen om ook lid van het VO te worden, evenals van de whatsappgroep, zodat hij interessante berichten rechtstreeks meekrijgt. Dan kan ik er tussenuit.

3. Mededelingen voorzitter (>300 leden, stemmen buurtplan, stickerproef voortgang, Speeltuinbrigade, koffiekar NPSNW)

Jan: We hebben inmiddels meer dan driehonderd (309) leden. Zolang het nog kan, wil ik jullie ertoe aanzetten te stemmen op een van de schone buurtbudgetplannen.

Ik heb vanmorgen contact gehad met Isabelle van de Speeltuinbrigade NW. Dat project gaat boven verwachting goed; ze hadden in de peiling dat ze nu ongeveer dertig speeltuinen zouden hebben gevisiteerd en het zijn er inmiddels zestig. Ze lopen dus voor en wat hen met name opvalt, is dat de bankjes in de speeltuinen in erbarmelijke toestand verkeren. Dat wordt nu meegenomen om vervangen te worden. Dit project loopt dus goed, en ik wil jullie oproepen om speeltuinen te blijven melden in de daarvoor bestemde whatsappgroep. Zowel die er goed bijstaan (want dat scheelt een bezoek), als de speeltuinen die schoongemaakt of hersteld moeten worden. VO is nu dus de verlengde arm van de Speeltuinbrigade Nieuw-West.

Marion vraagt waar ze meldingen kan doen, waarop Jan aangeeft dat dat via de whatsapp groep moet. Hij geeft tevens aan dat de Signal-groep op termijn waarschijnlijk opgeheven wordt. Nu Larissa verhuisd is, wordt de Signal-groep wel erg weinig gebruikt. Alle communicatie loopt nu bij voorkeur via de whatsapp community.

Wanda: Als mensen moeite hebben met het gebruik van de whatsapp community kunnen ze haar benaderen. Zij legt graag het een en ander uit op een rustig moment.

Jan: Ik ben benaderd door Marloes van der Meulen, van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. Die hebben een koffiekar en die mag ingezet worden tijdens (prik)acties van het VO tot 1 januari. Weet je een event, mail mij of Marloes dan even. Het werkt beide kanten op; prikkers krijgen koffie en zij informeren over het Nationaal Programma en bereiken zo meer mensen.

Ik wil graag nog wat vertellen over de [stickerproef](#). Dit is tijdens de vorige vergadering besproken. De gemeente heeft ingestemd met de vierde proef die ze gelijktijdig willen laten verlopen als het gaat over statiegeld. De eerste is de statiegeldbak, de tweede magneten op bakken, de derde is de doorzichtige zakken en nummer vier is dus de stickerproef. Hierbij plakken we een sticker op de afvalbak, waarop staat wat er moet gebeuren; statiegeldflesjes niet in de bak, maar ernaast zetten. Mijn ultieme doel is dat Halsema zou zeggen; we gaan het in Amsterdam anders doen, want als een autoriteit het zegt werkt het vaak beter. Maar we testen het eerst zelf. Dat gebeurt met deze sticker. Dit zijn 846 stipjes die de bakken aangeven die we op 3 november hebben geteld. De rode staan open; er zijn dus drie gebieden waar relatief veel bakken open zijn gevonden, verdeeld over een stedelijk gebied, parkgebied en het winkelgebied Osdorpplein. Hier worden 77 bakken gemonitord gedurende zes maanden, dat gebeurt op 4 punten:

1. Wat zit er alsnog in de vuilnisbak aan statiegeld?
2. Wat staat er als statiegeld naast de bak?
3. Hoe ziet de omgeving van de vuilnisbak eruit?
4. Het interview: als je ziet dat iemand er wel of geen statiegelditem ingooit, ga je het gesprek met die persoon aan. Dat is meteen het lastigste punt.

Afgelopen maandag hebben we de route in het stedelijke gebied verkend en de bakken een nummer gegeven, in de buurt van Bart en Josje. Ik heb dat dinsdag gedaan met Katinka en haar moeder Agnes bij de Oostoever. En vanmorgen hebben Nico en ik 31 bakken aangewezen in het winkelgebied Osdorpplein. Ben heel nieuwsgierig naar hoe het zal gaan. Heeft iemand hier vragen over?

Marion: Is alles nu bestickerd?

Jan: Voor 1 december zal alles gestickerd zijn, inmiddels is tweederde gedaan.

Wout: Misschien is de proef niet helemaal wetenschappelijk representatief, omdat buurtbewoners zich er wellicht al mee bezig houden?

Jan: Deze proef gaat op dezelfde wijze als de andere drie proeven, dus dat wordt al meegenomen in de resultaten. Het blijft echter wel een steekproef.

Wanda: Wordt er nu gevraagd om mensen die die interviews willen doen, en zo ja, wat wordt er dan precies gevraagd?

Jan: Ten eerste: het staat ons allen vrij om te vragen wat je wilt. De mensen die gaan monitoren lopen natuurlijk de meeste kans om mensen tegen te komen die iets met dat statiegeld item doen. In een eerdere actie heb ik zelf gemerkt dat als je ergens dagelijks staat, je geheid iemand kunt bevragen op zijn of haar gedrag. Ik zou open vragen stellen; waarom gebeurt het zoals het gebeurt? Heeft u de sticker gezien? Heeft deze sticker uw gedrag beïnvloed? Dat soort vragen.

Wilma: Mogen de stickers ook op vuilnisbakken buiten de onderzoeksgebieden?

Jan: Nog niet en de proeven mogen ook niet mixen. Ja, is het antwoord na de onderzoeksperiode, maar mijn hoop is dat het t.z.t. niet meer nodig blijkt te zijn.

Roel: Is er gekeken naar wat visueel de beste plek voor de sticker is of alleen esthetisch? Ik vraag me af of mij deze sticker zou opvallen.

Jan: We hebben 'm opzettelijk overal op dezelfde manier geplakt, omdat het zou kunnen zijn dat Afval & Grondstoffen denkt 'hé die sticker moet eraf'. Nog een kleine mededeling: Nico heeft zich bereid verklaard om voor december de monitoring te doen, maar we zoeken nog iemand die dat na januari voor Osdorpplein kan overnemen.

4. Beoordeling offerte 2025 (Koos)

Koos: We moeten een offerte opstellen met daarin een begroting voor 2025. Er zijn veel nieuwe mensen, dus het is goed om even te schetsen hoe onze financiën geregeld zijn. We zijn jaren geleden begonnen waarbij de Natuurkamer eerst als penvoerder en budgethouder dienst deed. Al snel werd VO een vereniging en konden we zelf subsidies en opdrachten aannemen. Dat doen we af en toe en het is elk jaar weer een behoorlijke klus. Het zorgt er ook nogal eens voor dat toegewezen geld pas in november op de bank staat (voor hetzelfde jaar). Dan hebben we dus twee maanden om het uit te geven en met de goede wil van de gemeente en wat kunst- en vliegwerk van ons lukt dat ook altijd wel, maar we willen het liefst naar een structurele inkomstenbron toewerken.

Dat hebben we geprobeerd door de subsidie sociale basis aan te vragen, maar die hebben we niet gekregen. Dat betekent dat we grotendeels afhankelijk blijven van de gemeente. We hebben wel de toezegging gekregen om de komende twee jaar een aanzienlijk bedrag (100.000 euro per jaar) uit te mogen geven voor de VO. We groeien nog steeds, dus dat hebben we ook echt wel nodig. Zo is er een administratie nodig, voor onze 300+ leden. Dat doet Anne momenteel nog alleen, maar dat is erg veel werk en het wordt steeds meer. Bij de volgende vergadering op 22 januari zullen we de offerte, waar de begroting aan vasthangt, aan jullie voorleggen. Daarin staan dan ook acties als De Schoonste Straat in. Zoals het hoort bij een vereniging hebben de leden de laatste stem, dus jullie kunnen dan meedenken en meebeslissen over de inrichting van de begroting. Daarna maken we 'm definitief en kunnen we de offerte indienen en hebben we hopelijk op tijd ons geld.

Ik wil nog toevoegen dat we heel transparant zijn in hoe we geld binnen krijgen en hoe we het uitgeven. Mocht je daar vragen over hebben, dan kun je contact met mij opnemen en licht ik dingen graag toe. De leden van het bestuur doen dit grotendeels vrijwillig en Anne pakt als ZZP'er een aantal taken op. Die wordt ingehuurd voor de coördinatie en backoffice, en ze neemt nog veel andere taken op zich.

Jan: De Schoonste Straat is daar een mooi voorbeeld van. Dat is prijzengeld dat we hebben gekregen, maar het moet wel georganiseerd worden. Daar huren we dan een professional voor in en dat kost geld.

5. Organisatiestructuur VO (beoordelen lijst met waarden en bekende trekkers van initiatieven presenteren)

Jan: We vinden het belangrijk om na te denken over de waarden van het VO. We hebben die in een brainstorm geformuleerd, het zijn er nu negen. Wil iemand daar nog iets over kwijt of waarden toevoegen of weglaten? Dat kan ook na de presentatie, maar ik wil het wel graag agenderen, zodat het eventueel in de notulen kan worden vastgelegd.

[Klik hier voor het document.](#)

Wichert: Wat betekent 'oproer is mogelijk'?

Jan: Oproer staat voor strijden. Vroeger was dat strijden tegen de gemeente. Wij wilden dat anders, beter doen, namelijk in overleg, want dan bereik je vaak meer. Dat sluit niet uit, dat

je af en toe toch een beetje oproer moet plegen. Dat hebben we bijvoorbeeld gedaan met die sticker. Dat hebben we gedaan zonder toestemming en toen kwam er toch wat beweging. Ook de [Stoute Rode Bak](#) is een mooi voorbeeld. Toch doen als iets niet mag en dan de gemeente meekrijgen. We vinden het ook belangrijk om binnen buurten eigenaarschap te kweken. Niet alleen je huis is van jou, ook je trappenhuis, straat en je buurt. Inmiddels ziet de gemeente het VO als partner. Dan sta je op een gelijk niveau. We zitten aan dezelfde tafel en omgekeerd zit de gemeente hier aan tafel. Dat is het ultieme partnerschap.

Wout: Is een partnerschap met scholen ook niet een goed idee, zodat je zowel kinderen als ouders bereikt?

Jan: Dat is zeker waar en ik denk dat wij nog veel meer partnerschappen moeten afsluiten. Niet alleen met scholen, maar ook met moskeeën, christelijke instellingen, winkeliers, woningbouwverenigingen en coöperaties etc. dat zit er wel al allemaal in. We gaan nu over naar de voordracht van Arjan Kok (de groep in West luisteren namelijk ook mee)

6. Voordracht **Arjan Kok** van de [Rekenkamer over de Grofvuil aanpak](#) (19:45-20:30)

Jan introduceert Arjan Kok van de Rekenkamer, daar werkt hij ruim twintig jaar. Jan kent Arjan via de VVE van het appartementencomplex waar hij woonde.

Arjan: Ik wil graag beginnen met uitleggen wat de Rekenkamer precies is en doet. De Rekenkamer doet onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid van de gemeente en het werkt onafhankelijk. De Rekenkamer doet zelf onderzoek en bepaalt hoe dat wordt gedaan. Deze moeten wel altijd openbaar worden gemaakt. Iedere gemeente, provincie en waterschap heeft zijn eigen Rekenkamer. Momenteel zijn er 290 Rekenkamers. De Rekenkamer heeft verregaande onderzoeksmogelijkheden; alle documenten mogen worden ingezien.

Waarom heeft de Rekenkamer onlangs onderzoek gedaan naar grof afval? We werken met een onderzoeksprogramma, waar van tevoren een aantal thema's zijn opgenomen, op basis van een aantal informatiebronnen wordt beslist waar we de komende tijd onderzoek naar willen doen. Afval en reiniging was een van die thema's. Zodra er weer voldoende capaciteit was, zijn we begonnen met de verkenning van het thema. Amsterdam wil in 2050 een afvalvrije stad zijn, met schone straten en pleinen. Eind 2023 zagen we dat het aantal meldingen en klachten over afval aan het stijgen was en het onderwerp leeft ook binnen de gemeenteraad. Als Rekenkamer hebben we ook een burgerpanel en daar hebben duizenden Amsterdammers zich bij aangesloten. Die mogen suggesties voor onderzoek doen. De meeste zorgen van die Amsterdammers zaten bij het schone straatbeeld en het gebrek aan handhaving in de openbare ruimte. Daar zijn we onderzoek naar gaan doen en we kijken naar welke vragen er leven bij de raadsleden. We zagen ook dat het college al een strategie had voor grof afval en dat het een belangrijk punt was. Wij waren benieuwd hoe die was uitgewerkt.

In zijn PowerPointpresentatie komen alle onderzoeksmethoden en -resultaten voorbij en Arjan geeft aan dat aan de hand van de resultaten een rapport en aanbevelingen zijn geschreven. Deze data zijn openbaar en op de website van de Rekenkamer in te zien, het is te veel om alles te delen in de resterende twintig minuten van de presentatie. Arjan noemt een paar van de belangrijkste conclusies.

Arjan: De eerste conclusie is dat het inzamelen van grof afval een complexe opgave is voor de stad. Dat begint al met de definitie: Wat is nu grof afval? De Amsterdamse definitie 'Alles wat niet in een zak past' is minder duidelijk dan je zou denken. Zo ziet Amsterdam karton alweer als een aparte categorie. Het wordt echter wel meegenomen als grof afval. Dat maakt het al ingewikkeld. Amsterdam heeft op het moment meer dan 900.000 inwoners. Dat

gaat nog enorm stijgen. Amsterdammers produceren gemiddeld 78 kilo grof afval per jaar. Het aantal kilo's zal dus ook blijven stijgen samen met het bewonersaantal. Amsterdammers vinden dat grof afval veel overlast veroorzaakt op straat.

69% ervaart veel last hiervan. Dat zie je terug in het aantal meldingen; ongeveer 120 meldingen per dag. Dat vraagt nogal wat van het personeel binnen grof afval. Daarbij komt nog dat er een hoog ziekteverzuimpercentage speelt en mensen gaan met pensioen, dus er is een krappe arbeidsmarkt.

Ook het wagenpark is ingewikkeld. Die rijden nu nog op diesel. Emissie-eisen worden steeds hoger en er zijn steeds meer gewichtsbepalingen in de stad. Amsterdam is voornemens om in 2030 een volledig uitstootvrij wagenpark te hebben. Dat betekent dus dat er elektrische voertuigen moeten worden aangeschaft, die hebben een hogere aanschafprijs dan de huidige en die moeten nog worden opgeladen. Daar heb je speciale punten voor nodig en je hebt ruimte nodig op het net. Dat is er bijna niet.

Verder is het nog complex, omdat in het verleden stadsdelen integraal verantwoordelijk waren voor het ophalen van grof afval. Langzamerhand is dat steeds meer gecentraliseerd; daardoor worden regels en containers meer uniform. Stadsdelen hebben echter wel nog steeds verantwoordelijkheden en bevoegdheden, maar het wordt centraal geregeld. Dat botst een beetje met elkaar. Het maakt onduidelijk wie nu waarvoor verantwoordelijk is; het stadsdeel of de centrale stad. Die complexiteit houdt ook in dat er veel afstemmingen nodig zijn tussen de stadsdelen en de centrale stad.

Sinds 2019 wordt grof afval ingezameld door de directie Afval&Grondstoffen. We hebben gekeken of die directie dat alleen kan of heeft die samenwerking nodig met andere partijen binnen de gemeente. En dat blijkt zo te zijn. We hebben zestien samenwerkverbanden gezien; dat maakt het ook nog eens complex. Binnen die directie zijn er ook weer verschillende afdelingen, bijvoorbeeld voor het wagenpark.

De eerste conclusie over doeltreffendheid, is dat afvalinzameling redelijk doeltreffend is. Er is een algemeen beleid over afval. Specifiek voor grof afval was dat onduidelijker. Zo'n 21 doelen van het afvalbeleid waren van toepassing op grof afval. Acht van die doelen zijn voor grof afval gerealiseerd, twee niet en van elf doelen weten we het niet. Er is te weinig informatie of er is geen norm voor.

De tweede conclusie over doeltreffendheid, is communicatie. Die is onvoldoende stimulerend om regels na te leven. Positief is dat er aanbiedregels zijn, al kan het altijd beter. Zo moeten sommige dingen naar een recyclepunt. Als je zo'n verplichting oplegt als overheid, dan moet er ook een wettelijke basis voor zijn. Die konden wij niet vinden. Tot slot is het zo, dat als je iets ziet bij het grof afval, dan mag je het meenemen (mits je er geen puinhoop van maakt). Dat staat echter niet in de regels. Dat zou beter kunnen.

In de enquête hebben we Amsterdammers gevraagd hoe bruikbaar ze de informatie op de Afvalwijzer vonden. Daar waren de meesten eigenlijk heel positief over: 89% vond het bruikbaar. Kanttekening: je moet wel weten dat de Afvalwijzer bestaat en waar die te vinden is. Ook daar hebben we tips over ontvangen. Andere vraag was: ziet u op straat waar en wanneer u grof afval kunt aanbieden en op welke wijze? Daar reageerde maar 30% positief op. Daaropvolgend was de vraag: als u die informatie ziet, hoe bruikbaar is deze? Daar stemde 77% van de gevraagde mensen positief op.

Derde conclusie over doeltreffendheid: is de handhaving van de regels voldoende stimulerend om die na te leven? Hoeveel boetes worden er opgelegd bijvoorbeeld? Dat blijkt de afgelopen jaren te zijn afgenomen. De bewijslast is ook ingewikkeld om goed te krijgen. Het effect van handhaving blijkt ook beperkt.

Wat betreft doelmatigheid: zijn de doelen bereikt tegenover zo laag mogelijke kosten? De gemeente weet niet exact wat grof afval kost. Dat komt omdat ze niet op die manier administreren. Afdelingen hebben meerdere activiteiten bijvoorbeeld. Ze kwamen op een schatting van 34 miljoen euro voor het ophalen/inzamelen van grof afval. Veertien miljoen werd uitgegeven aan het ophalen van afval na een melding.

Een vaste ophaaldag is minder duurzaam dan het wegbrengen naar een recyclepunt. Het effect op een schoner straatbeeld is onbekend. Vergeleken met de afvalstofheffing van negen andere gemeenten, blijkt de Amsterdammer de hoogste heffing te betalen.

Het college is al heel lang bezig met een andere methode van inzamelen van afval. Liefst door een afspraak te maken, en het beste zou zijn als burgers het zelf wegbrengen naar een recyclepunt. Hier hebben we in de enquête naar gevraagd. De helft van de Amsterdammers staat daar negatief tegenover. 39% staat er positief tegenover, en dat getal wordt hoger als het meer flexibiliteit zou opleveren, als er meer inzamelpunten in de buurt komen en het ook daadwerkelijk wordt opgehaald.

In de presentatie worden ook aanbevelingen gedaan, die Arjan nog toelicht. Alles is online na te lezen op de website van de Rekenkamer. Arjan meldt dat aanwezigen zich kunnen aanmelden als lid voor het burgerpanel, om invloed uit te oefenen op welke onderzoeken nodig zijn. Er is tijd voor wat vragen, de eerste twee uit Amsterdam West.

Jan stelt 1e vraag uit West: Heel interessant en confronterende informatie. Het is voor het eerst in twintig jaar dat Arjan namens de Rekenkamer zo'n presentatie aan bewoners geeft. Mijn vraag is: de kosten voor het afval ophalen is onbekend, maar zijn wel hoger dan de andere G10. Hoe weet je dat dan?

Arjan: We weten niet precies wat de kosten zijn voor het inzamelen van grof afval, maar een onderdeel van afvalstofheffing is het inzamelen van grof afval. 15% ongeveer, zo berekenen we dat. Dat blijkt ook uit literatuurstudies.

Jan stelt 2e vraag uit West: Hebben jullie onderzocht hoeveel procent van het afval wordt opgehaald door zogenaamde 'morgensterren'?

Arjan: Nee, en even ter verduidelijking; dat zijn dus mensen die langs grof afval lopen/rijden om te kijken of er wat voor hen tussen zit en dat meenemen. Dat mag in Amsterdam.

Wanda: Over de enquête: hoe representatief zijn de Amsterdammers die het hebben ingevuld? Dit moest namelijk digitaal en daar heeft niet iedereen toegang tot. Die stemmen zitten dus niet in de uitkomsten.

Arjan: Niet representatief, echter wel betekenisvol. De enquête is uitgezet onder containeradoptanten en ons burgerpanel en op social media. Elk stadsdeel heeft tenminste 300 respondenten. Dat maakt de resultaten statistisch wel iets zekerder.

Roel(?): Zijn die respondenten onderling vergelijkbaar?

Arjan: Wat wij van hen weten is alleen in welk stadsdeel ze leven, geen leeftijd, inkomen etc. We wilden het laagdrempelig houden.

Jorine: Inhakend op dat we een internationale stad zijn en op de hoeveelheid grof afval dat verhoogt; met name de bevolking die komt en gaat – zoals expats – is toegenomen. Die groep koopt veel nieuwe spullen en doet die weer weg bij vertrek. Die zijn vermoed ik niet bereikt met deze enquête, dat zou wel interessant zijn?

Arjan: Inmiddels niet meer, omdat het onderzoek is afgerond. Maar dat was wel interessant geweest.

Wanda: Een van de conclusies was dat het duurzamer zou zijn als de bewoners hun grof afval naar een recyclepunt zouden brengen. Qua scheiding en verwerking kan ik me daar iets bij voorstellen, maar niet als je bedenkt dat iedereen dan in zijn auto stapt om daarheen te rijden. Is daar rekening mee gehouden?

Arjan: Deels wel. Een goed voorbeeld is bijvoorbeeld het matras. Die zijn goed te recyclen, mits droog en schoon. Dat blijven ze natuurlijk niet als ze buiten worden gezet en dan moeten ze worden vernietigd. Dat is niet duurzaam. Het precieze effect is nog niet te meten, maar voor klein grof afval geldt nu al dat je een gratis elektrische fiets kunt lenen van de gemeente om dat weg te brengen.

Wichert: In een van de grafieken stond dat mensen niet erg enthousiast waren over het moeten maken van een afspraak voor het ophalen van grof afval. Was daar ook een duidelijke reden voor?

Arjan: Mensen verwachten dan dat ze er meer energie en tijd in moeten steken. Ze vergelijken het met de huidige situatie.

Jan: Waarom wil de gemeente het eigenlijk?

Arjan: Het is goedkoper, de gemeente krijgt een beter inzicht op wat er binnenkomt en kan het dus beter scheiden.

Nazmi?: Ik heb ooit eens gewerkt aan de software waardoor ik inzage had op de planning. Toen zag ik dat er soms weken tussen het maken van de afspraak en het ophalen zitten.

Arjan: Ja dat is ingewikkeld. Daarom geven burgers aan dat het pas interessant wordt als het ze meer flexibiliteit zou bieden.

Josje: Mijn ervaring is dat het wel bekend is wanneer grof afval geplaatst mag worden, maar dat veel mensen het wel heel flexibel neerzetten en dat ze niet bellen. Ik vraag me af of dat gaat verbeteren.

Jan: Dit is een vraag voor de gemeente en niet voor de Rekenkamer, maar daaruit kun je wel afleiden: waarom willen ze dit systeem veranderen, als het toch best goed werkt? Er zitten dan wel een paar foutjes in het systeem, maar als die opgelost worden, werkt het perfect.

Kees: In Noord is men 2010/2011 i.v.m. bezuinigingen overgegaan op een keer in de maand grofvuil inzamelen. Dat liep uit de hand en het werd teruggedraaid. Zijn die ervaringen in het onderzoek meegenomen? En nog een vraag; is het doel van de gemeente een schone straat of een beter milieurendement? Als we grofvuil inzamelen op afroep, is het dan ook mogelijk om klein chemisch afval mee te geven of bijvoorbeeld een matras?

Arjan: Nee, we zijn vanaf 2015 begonnen met het onderzoek en we hebben gekeken naar welke maatregelen het college had getroffen om de doelen te bereiken. Vraag twee kan ik niet voor je beantwoorden helaas.

Germaine: Je gaf aan dat er geen effect zichtbaar te maken was van het al dan niet ophalen, in andere gemeentes is dat wel gebeurd. Dan verwacht je toch dat te kunnen meten?

Arjan: Tijdens de literatuurstudie kwam dat effect gewoon niet naar voren. Misschien is het wel zo, maar daar zijn we niet geweest.

Jan: We gaan het onderwerp afsluiten. Belangrijk om te weten is dat dit een eerste stap is. Het is een vaststelling van de huidige situatie, hieruit gaan geen beslissingen worden genomen; die liggen bij de politiek. Voor ons als ervaringsdeskundigen is het echter wel interessant om de politiek te laten weten dat we hierover mee willen praten. Heel erg bedankt Arjan, dat je de tijd voor ons hebt genomen.

7. Zwerfafval in het groen/plantenbakken/heggen (Bart, Josje)

Jan: Dit onderwerp is een mooi bruggetje voor de volgende vergadering, waar Sylvain aanwezig zal zijn om over het maaien te praten, dus dit punt verplaatsen wij naar 22 januari.

8. Mededelingen gemeente (Zinzi, Germaine)

Zinzi: Ik wil graag een update geven over de Nedvangmiddelen. Dit zijn gelden die vervuilde partijen in een pot stoppen waar de gemeente gebruik van mag maken om zwerfvuil mee tegen te gaan. Dat is natuurlijk helemaal de omgekeerde wereld, maar goed. Dat geld wordt verdeeld over de stadsdelen. Voor Nieuw-West is dat zestigduizend euro voor dit jaar. Tijdens de vorige vergadering heb ik een oproep gedaan voor ideeën vanuit het VO en haar leden. Er zijn flink wat ideeën gedeeld en ook al wat in uitvoering.

Wanda: Is dat budget er ook voor volgend jaar en kunnen we dat dan ook eerder te horen kunnen krijgen?

Zinzi: Ja, dat zou mooi zijn, maar ik heb daar nog niets over gehoord. Voor dit jaar zijn er verschillende prikacties georganiseerd, waarbij bewoners en ondernemers zijn betrokken, plus een onderzoekje, green graffiti. Er kunnen nog ideeën worden ingediend. Dat moet dan wel dit jaar nog worden uitgegeven en uitgevoerd.

Anne: moeten ze dit geld niet eerst stoppen in meer en betere statiegeldautomaten? Zolang ze deze nog helemaal niet op orde hebben, snap ik deze geldpotjes totaal niet.

Germaine: Zoals jullie misschien weten is er in januari 2024 een schouw geweest, met allerlei partijen waaronder de directeur van Stadswerken om op een aantal plekken te kijken waar een aantal dingen echt niet goed gingen. Daar zijn we nu een jaar mee bezig. Daar proberen we nu met allerlei middelen van alles voor elkaar te krijgen. De afspraak is nu dat we dat van 6-10 januari gaan herhalen, vooral ook met leden van het VO en dat we de plekken gaan evalueren. Wat is er veranderd, wat heeft het opgeleverd? Mijn oproep is nu om vooral bij te dragen aan zo'n schouw.

Wanda: Wat houdt dat dan in?

Germaine: Meedoen en bijvoorbeeld probleemstraten door geven.

Jan: We zijn als Kernteam schoon, heel, veilig, in voorbereiding om een keer uitgebreid te vertellen waar wij mee bezig zijn en hoe we dat doen en tot welke successen dat heeft geleid. Dat zou kunnen uitmonden tot een afvalcongres, de Meervaart is daarbij genoemd, evenals Kees Dorst als social designer. Misschien zijn andere stadsdelen hier ook in geïnteresseerd en misschien plaatsen buiten Amsterdam. Dit zal waarschijnlijk ergens in juni op de agenda verschijnen. Als er suggesties of vragen zijn, dan kunnen jullie dat bij mij kwijt en dan neem ik het mee in het voorlopige plan van aanpak dat er nu ligt, worden meegenomen.

9. Rondvraag

Nazmi: Ik ben benieuwd wie van de aanwezigen vóór op afspraak grof afval aanbieden is, want ik moet er binnenkort al mee aan de slag.

Nico: Ik wil geen uitspraak doen over op afspraak aanbieden of niet maar wil mijn zorgen uitspreken over de hoeveelheid inzet en informatie die voorzitter Jan geeft en heeft over alle activiteiten van het VO. Ik ben bang dat hij overspannen raakt en dat er te weinig draagkracht is binnen de vereniging om al die onderwerpen aan te pakken. Ik neem mij nu voor om met alle leden die hebben aangegeven belangstelling te hebben in gesprek te gaan over wat hun issues zijn waar ze zelf actief mee aan de slag zouden kunnen gaan. Zo kunnen we vervolgens met voorstellen komen over hoe we dat kunnen veranderen.

Jan: Ik heb inderdaad tijdens de vorige vergadering uitgesproken dat die last anders verdeeld moet worden. De gemeente heeft nu vaak het idee dat het VO Jan van de Borden is.

Nico: De vergaderingen zijn nu vaak eenrichtingsverkeer waarbij Jan vertelt over wat er gaande is op allerhande onderwerpen, terwijl we passief meeluisteren. Daarmee verliezen we onze eigen daadkracht.

Jan: Ik zie voor mij: “Alle initiatieven die we hebben en waar energie in gestoken moet worden, gaan we verdelen onder koppels binnen het VO. Die krijgen vervolgens het woord erover tijdens de vergaderingen.”

Micha: ik ben voor ophalen op afspraak. Grofvuil blijkt een van de grootste bronnen van zwerfafval, heb ik opgemerkt na een recente analyse.

Suzan: voor, mits het binnen dezelfde dag is.

Roel: geen afspraak.

Josje: geen afspraak.

Koos: op afspraak.

Wanda: als het maar voor iedereen duidelijk is. Ik zou de peukenstofzuiger van het VO graag breed willen inzetten en een structuur willen hebben wanneer deze inzetbaar is.

Jorine: geen afspraak, maar het zou interessant zijn om in je eigen buurt rond te vragen naar wat iedereen wil. Mijn vraag aan de BBVs is: gaan we rondvragen waar de voorkeur naar uitgaat? Verder: een tijd geleden was er een pilot met een witte wagen op plein 40-45, waar je klein chemisch afval kwijt kon. Heel blij mee, maar heb ‘m al een hele tijd niet meer gezien. Weet iemand daar iets over?

Zinzi: Het was een gemeentepilot, maar ik weet niet wie daar verantwoordelijk voor was. Dat kan ik wel uitzoeken.

Jacqueline: zonder afspraak. Misschien kan er voor het budget dat dit jaar besteed moet worden nog een peukenstofzuiger gekocht worden?

Nico: In De Aker is er nu ook behoefte aan, maar Roy, waar de peukenzuiger nu is, is er niet heel enthousiast over. In de Aker zijn ze ook opzoek naar een beter model peukenzuiger. Nico zegt toe dit verder te onderzoeken.

Wout: vaste dag. Ik wil meedoen met het familiecentrum en ben benieuwd naar het agendapunt over afval in groen voor de volgende vergadering.

Cygnea: zonder afspraak.

Zinzi: Ik zou willen voorstellen om iemand van grofafval hier uit te nodigen om toe te lichten wat het inhoudt om op afspraak dat te organiseren.

Jan: Interessant om dat een keer te doen inderdaad.

Wichert: vaste dag. Droeve mededeling; de elektrische bakfiets is gejat, dus die is niet meer te boeken.

Wilma: voor vaste ophaaldag.

Germaine slaat deze over en **Nazmi** zegt bedankt!

Hennie: vriendin woont in Eindhoven, daar wordt op afspraak opgehaald en als ik daar op bezoek ben krijg ik afval mee, want op afspraak duurt een maand!

Marion: vaste dag

Anne: vaste dag en de tegeltjes weer terug! Matrassen wel op afspraak. Verder; we moeten het budget voor 2024 nog opmaken, misschien leuk idee om een donatie te doen aan de Zwerfinator bijvoorbeeld? Tenzij er een betere peukenzuiger is waar we het aan uit kunnen geven?

Zinzi: Dit bedrag is niet bedoeld voor donaties; het is gemeenschapsgeld.

Jan: We kunnen hem wel uitnodigen en hem daarvoor betalen, het is gewoon zijn werk tenslotte.

Wanda: Ik vind het ronduit idioot dat er op de tegels staat wanneer de gemeente het op komt halen. Er moet beter gecommuniceerd worden wat de ophaaldag is.

Jan: Ik ben voor een vaste ophaaldag, al moet er een hoop aangepast worden aan het systeem.

Uitkomst telling: Op afspraak: 2; Vaste dag 14

10. Afsluiting (21:06 uur)

SAMENVATTING

1. Opening met kort rondje voorstellen, nieuwtjes, agendavaststelling, notulen
Jan opent de vergadering met de mededeling dat er een strak programma wordt aangehouden vandaag. Dat is nodig vanwege de presentatie van Arjan Kok van de Rekenkamer. Eerst volgt er een rondje waarbij iedereen zijn/haar naam noemt en wat ieder het meest boeit binnen het VuilnisOproer.
2. Belangrijke data
Aanstaande woensdag 4 december worden de buurtbudget'prijzen' verdeeld.
Op 7 december vindt ons WinterEvent plaats
De volgende vergadering vindt 22 januari 2025 plaats, dan zal er een vertegenwoordiging zijn van de Partij voor de Dieren en van het CDA. Ook aanwezig is dan Sylvain Scheers, die zal vanuit de gemeente kant uitweiden over hoe het maaien in z'n werk gaat.
3. Mededelingen voorzitter Jan
We hebben inmiddels meer dan driehonderd (309) leden. Zolang het nog kan, wil ik jullie ertoe zetten te stemmen op een van de schone buurtbudgetplannen. Met het project de Speeltuibrigade NW gaat het boven verwachting goed.
De stickerproef voor statiegeld is van start gegaan en zal de komende 6 maanden gemonitord worden in 3 gebieden met 77 bakken.
4. Beoordeling offerte 2025 (Koos)
Er wordt een offerte opgesteld met daarin een begroting voor 2025. Bij de volgende vergadering op 22 januari wordt deze voorgelegd.
5. Organisatiestructuur VO (beoordelen lijst met waarden en bekende trekkers van initiatieven presenteren). Jan vraagt iedereen hier nog over mee te denken.
6. Voordracht Arjan Kok van de Rekenkamer over de Grofvuilaanpak
Jan introduceert Arjan Kok van de Rekenkamer. Hij geeft een presentatie van het onderzoek van de Rekenkamer naar het beleid m.b.t. grof afval binnen Amsterdam. De [resultaten zijn online](#) na te lezen.
7. Zwerfafval in het groen/plantenbakken/heggen (Bart, Josje)
Dit onderwerp wordt naar de eerstvolgende vergadering doorgeschoven.
8. Mededelingen gemeente (Zinzi, Germaine)
Zinzi meldt dat er inmiddels een aantal ideeën worden uitgevoerd m.b.v. de Nedvangmiddelen en dat er nog ideeën aangedragen kunnen worden.
9. Rondvraag: Zinzi zoekt uit hoe het staat met de witte chemisch afvalkar.
10. Afsluiting (21:06 uur)